

EESTI: VILJANDI

Kuigi esimesed teated tsivilisatsiooni kohta Viljandis ulatuvad viiendasse aastatuhandesse enne Kristust, sai sellest ametlik kaubanduskeskus alles 12. sajandil. Viljandi, mõnikord kutsutud ka Eesti kultuuripealinnaks, ainulaadne asukoht, inimesed, loodus ja arhitektuur on need, mis eristavad linna teistest. Linnaelanikud hoiavad koha pärandit elavana näiteks laulude kaudu, milles nähakse vabaduse ja sõltumatuse sümbolit.

Asukoht ja inimesed

Viljandi asub ürgorus Viljandi järve kaldal ning järvest väljavoolavad ojad muudavad selle vaatamist väärt aardeks. Järve ümbritseb piknikukohtadega ja laagriplatsidega matkarada. Järvega on seotud palju legende, mida antakse edasi lauludes. Üks neist jutustab sinisilmsesse neidu lootusetult armunud Viljandi paadimehest.

Tuntud oma ettevõtliku vaimu, erinevate kultuuri- ja spordialaste tegevuste poolest on Viljandi suurimaks varaks linna inimesed. Viljandis on 20 000 elanikku ning see on elanike arvult Eestis kuues linn.

Looduslik pärand

Vaadates Viljandis üle Kuresoo serva, näevad külastajad merepinnast kõige kõrgemal asuvat raba Euroopas.

Looduslikud matkarajad viivad külastajad üle niitude ja läbi metsade mõnda piirkonna kõige põnevamasse kohta. Seal avastavad nad soode, niitude ja metsade kaitseks loodud Soomaa Rahvuspargi (370 km²) vaimustava müsteeriumi.

Asukoha üheks eripäraks on korrapäraselt esinev suurvesi, mida kohalikud kutsuvad viiendaks aastaajaks.

Kunst ja kultuur

Kondase Keskus on naivistlikule kunstile, folkloorsele moodsale kunstile ja autsaider-kunstile pühendatud kunstikeskus. Keskus korraldab lühikursuseid elanikele ja turistidele ning on püstitanud ka kaheksa linna kaunistavat massiivset maasika skulptuuri. Inspiratsioon nende loomiseks tekkis Paul Kondase maalist „Maasikasööjad“.

Heimtali küla on külastamist väärt mõne kohaliku käsitöötoote omandamiseks. Käsitöölaatasid korraldatakse igal kevadel. Kuulsad käsitöötooted on ka kohalike naiste kootud ja aadlike poolt kantud mustriks kampsunid.

Ajalooline pärand

Linna nõlval asuvad muistse ordulossi varemed. Selle müüritis on müstiline käpajalg – räägitakse, et kui vajutada oma näpuotsad sellesse jälge, täituvad kõik soovid!

Arheoloogilistel kaevamistel avastatud leiud on välja pandud Viljandi Muuseumis, mis asub endise laadaplatsi vanas apteegihoones. Hoovis asuv kaev tundub olevat Viljandi energia ja rütmi allikaks ka tänapäeval. Inimesed kogunevad sinna mitmesugusteks festivalideks – Hansapäevadeks, draamateater Ugala vabaõhulavastusteks ja pärimusmuusika festivaliks.

Ajalugu peegeldub ka paljudes mõisavaldustes – neid on tänapäevani säilinud enam kui 20. Kõige täiuslikumalt on säilinud Olustvere mõis võrratu mõisahooned, kõrvalhoonete ja liigirikka pargiga. Kohaliku käsitöömeistri Voldemar Luhti nikerdatud puust hobuste näitus jutustab pisikeste hobuste kujukeste vahendusel lugusid Eesti ajaloost.

Muusika

Rahvamuusikal on inimeste igapäevaelus oluline roll. Eesti Pärimusmuusika Keskus on korraldanud Viljandi pärimusmuusika festivali aastast 1993. Festival on ülemaailmselt tuntud folkloori harrastava kogukonna hulgas.

Viljandi linnuse varemetes, kirikutes, sisekontserdipaikades ja kogu Viljandi maakonnas peetakse enam kui sada üle 400 esinejaga kontserti. Viis vabaõhu- ja kolm siseruumides asuvat kontserdipaika, kümme töötuba, temaatilised näitused, muusikainstrumentide laad, käsitööõu ja muinasjututuba tagavad suurel hulgal festivalist osavõtjaid.

Festivalid

Aastaringelt toimuvad Viljandis mitmesugused festivalid. Varajase muusika festival, Hansapäevad, mitmed tantsufestivalid, rändnukuteatrite festival – need on vaid mõned üritused. Neist kõige populaarsem – Viljandi pärimusmuusika festivalist – võtavad osa nii paljud esinejad ja külastajad, et linna elanikkond lausa kahekordistub.

Viljandi on üks Eesti viiest Hansalinnast. Traditsiooniliste Hansapäevade ajal on linn täis külastajaid, korraldatakse kontserte ja käsitöölaatasid. Inimesed kannavad tänaval jalutades ajalooliseid kostüüme. Tunda on keskaegset õhustikku. Käsitöömeistrid pakuvad linaseid rätikuid, korve, villaseid sokke ja kindaid, mett ja astelpaju moosi. Ennustajad, tuleneelajad ja nõiatohtrid on samuti kohal, et pakkuda meelelahutust ja kõita tähelepanu.

Huvitavad faktid

Eduard Pohli tikuvabrik pääses Guinnessi rekordite raamatusse oma maailma pikima läidetud tuletikuga. ■

